

Fontos ismeretek

Cukorbetegségről betegként

1-es típusú
cukorbetegség
5%

2-es típusú
cukorbetegség
95%

Csábítások - tiltások

Összetett anyagcserezavar =
emelkedett vércukorszinttel jár

Éhgyomri > 6 mmol/l

Evés után 2 órával > 11 mmol/l

1-es típusban teljes inzulinhiány

**2-es típusban részleges (>50%)
inzulinhiány**

1-es típus nem előzhető meg

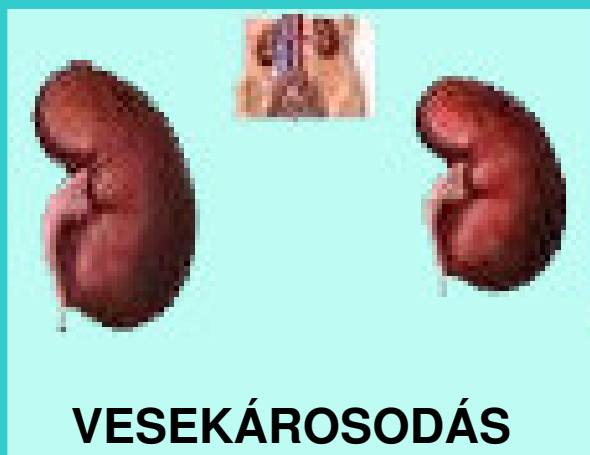
2-es típus megelőzhető

2-es típusú cukorbetegség

lassan alakul ki (8-10 év)

gyakran **megelőzik** az érrendszeri betegségek (magasvérnyomás, ISZB, agyvérzés, AMI)

károsodik a cukor hasznosulása,
sejtekbe jutása (**étkezés után** nő a szintje),
esetleg alacsony vércukorszintek is
mutatkoznak (magas inzulinszintek miatt)
reggeli **éhomi vércukorszintek emelkednek**

Magas cukorszint veszélyei:

elhízás

érkárosodások (nagyartériák, kis artériák)

fokozódik a thrombozisz hajlam

gyulladások, fertőzések, daganatok kialakulása

érezszavar, neurogén fájdalmak kialakulása

Mikor gondoljunk rá?

korai keringési szívbetegségben (30-50 év),

agyi keringési zavarban, jelentős elhízásban,

családi előfordulás esetén : **megelőzik** a diagnózist

Glikémiás index egy olyan viszonyszám, ami azt fejezi ki, hogy az adott ételféleségből elfogyasztott 1000 kJ mennyiség mekkora vércukor emelkedést indukál.

BMI : testtömeg index (kg/m²)

Testtömeg-index áttekintő táblázat

2-es típusú diabetes kockázata

Nők	Férfiak		
< 19	< 20	Sovány	1x
19 - 25	20 - 26	Ideális testsúly	22-24 3.6x
26 - 27	27 - 28	Kicsit túlsúlyos	11.3x
28 - 32	29 - 31	Közepesen túlsúlyos	11.3x
33 - 45	32 - 45	Nagyon túlsúlyos	>35 17.3x
> 45	> 45	Veszélyesen túlsúlyos	

HgbA1C : glikozilált haemoglobin, az elmúlt 2-3 hónap vércukorszintek összességét tükrözi (%-ban)

>8: nagyon magas   **7-8 : magas**   **<7 : elfogadható**

Mire kell figyelni – a súlyosbodás jelei

---

vérnyomás   **130/80 Hgmm**
fehérjevizelés esetén   **125/75 Hgmm**

cholesterinszint   **<4.5 mmol/l**

microalbuminuria (fehérje vizelés) megjelenése

szemészeti tünetek – retina károsodása
szürkehályog kialakulása

Neuropathiák

- **autonóm** típusú (**rossz prognózis**)
nyugalmi szapora szívverés, vérnyomásesés felüléskor, felálláskor, izzadással, szédülés
- **szenzoros** (zsibbadás, bizsergés, hangyamászás)
végtagok ujjak felőli részén – harisnya-kesztyű megjelenés
ide tartozik a fájdalom-, hő-, tapintás-, helyzetérzés
csökkenése
veszély: a sérülések – fertőzések – üszkösödés
kialakulása.
- **motoros** - izomsorvadás, kalapácsujj kialakulása (hajlító izmok túlsúlya)
- **fájdalmas** - égő, szúró, görcsös , többnyire alsó végtagi
- **vékonyrost** – éjszakai égő, szúró, sajgó fájdalom láb- ,
kézfejeken

Cukorbeteg diéta = napjaink egészségesek étrendje

50 % szénhidrát – 20 % fehérje – 30 % zsír

Cél: kerülni a gyors vércukorszintemelkedést okozó ételeket

Naponta többször (5x), egyénileg meghatározott szénhidráttartalmú ételeket fogyasztani.

Étrend energiatartalma függ a kortól, munkavégzéstől, testsúlytól : személyre szabott.
(átl. Nők 1000 kcal, férfiak 1800 kcal)

Alkalmazott terápia feladata

Vércukorszint megfelelő tartományban (4-11 mmol/l) tartása.

- gyógyszerekkel vagy inzulinnal

Szövődmények kialakulásának lassítása és korai felismerése illetve megelőzése.

Megfelelő **étrend** és elkészítés betanítása.

Életminőség egyre magasabb színvonalának a biztosítása.

Terhesség és egészséges utódok biztosítása.

A **mozgás** fontosságának és szerepének megismertetése.